

UDHËZIM
Nr. 7, datë 24.6.2024

**PËR PARANDALIMIN E PASTRIMIT TË PARAVE DHE FINANCIMIN E
TERRORIZMIT NË SISTEMIN TATIMOR**

Në mbështetje të nenit 102, pika 4 të Kushtetutës dhe të nenit 28, pika 3, shkronja “c”, të ligjit nr. 9917, datë 19.5.2008, “Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit”, të ndryshuar, ministri i Financave,

UDHËZON:

Neni 1
Qëllimi

Qëllim i këtij udhëzimi është rregullimi në mënyrë të hollësishme i mënyrave dhe i procedurave për raportimin nga administrata tatimore, si dhe shkëmbimit të informacionit midis Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe Agjencisë të Inteligjencës Financiare, në cilësinë e autoritetit përgjegjës.

Neni 2
Përkufizimet

1. Termat e përdorur në këtë udhëzim do të kenë të njëjtin kuptim me termat e përkufizuar në nenin 2, të ligjit nr. 9917, datë 19.5.2008, “Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit”, të ndryshuar.

2. Përveç sa parashikohet në pikën 1, të këtij neni, për qëllim dhe zbatim të këtij udhëzimi, termat e mëposhtëm do të kenë këtë kuptim:

- a) “Tatimpagues” ka të njëjtin kuptim sipas ligjit në fuqi për procedurat tatimore;
- b) “Raport i aktivitetit të dyshimtë (RAD)” është formulari që plotësohet nga organet tatimore, sipas aneksit I bashkëlidhur dhe pjesë e këtij udhëzimi, i cili raportohet menjëherë tek autoriteti përgjegjës, në çdo rast, jo më vonë se 72 orë pas regjistrimit të veprimit, për çdo dyshim, sinjalizim, njoftim ose të dhënë që ka të bëjë me pastrimin e parave dhe financimin e terrorizmit;
- c) “Treguesit e aktivitetit të dyshimtë të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit” janë përmbledhur në aneksin II, bashkëlidhur dhe pjesë e këtij udhëzimi.

Neni 3
Raportimi i aktivitetit të dyshimtë

1. Organet tatimore i raportojnë autoritetit përgjegjës, menjëherë dhe në çdo rast, jo më vonë se 72 orë pas regjistrimit të veprimit, për çdo dyshim, sinjalizim, njoftim ose të dhënë, që ka të bëjë me pastrimin e parave dhe financimin e terrorizmit, sipas formularit në aneksin I bashkëlidhur.

2. Formularët e raportimeve të rasteve të dyshimta shoqërohen bashkëlidhur shkresës shoqëruese me të gjithë dokumentacionin mbi transaksionin e kryer dhe tatimpaguesin që kryen transaksionin.

Bashkëngjitur këtij udhëzimi, në aneksin II, janë pasqyruar treguesit e modeleve të dyshimta të përdorura si standarde ndërkombëtare dhe kombëtare, orientuese për zbulimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit për t’u marrë në konsideratë nga organet tatimore.

Neni 4

Masat organizative nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve

1. Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve krijon një sistem të centralizuar përgjegjës për grumbullimin dhe analizimin e të dhënave, në funksion të përmbushjes së detyrimeve të këtij udhëzimi. Për këtë qëllim, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve krijon dhe organizon një njësi/strukturë qendrore, e cila është përgjegjëse për identifikimin dhe mbledhjen e transaksioneve të dyshimta. Drejtori i përgjithshëm i Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve cakton një person përgjegjës me pozitë drejtuese ose drejtori të varësisë, të cilët shërbejnë si person/njësi kontakti me Agjencinë e Inteligjencës Financiare, si dhe persona përgjegjës në çdo drejtori rajonale tatimore, të cilët shërbejnë si pika kontakti me personin përgjegjës në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve. Marrëdhëniet dhe funksionaliteti i njësisë/strukturës qendrore rregullohen në mënyrë të detajuar me akte të brendshme të Drejtorisë të Përgjithshme të Tatimeve.

2. Drejtuesi i njësisë/strukturës qendrore raporton drejtpërdrejt te drejtori i përgjithshëm i Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

3. Njësia/struktura qendrore ka këto kompetenca dhe detyra:

a) organizon procesin e monitorimit dhe siguron kryerjen e detyrave të përcaktuara nga ligji për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit;

b) analizon çdo të dhënë apo informacion që është njoftuar si e dyshimtë apo ka konstatuar nëpërmjet punonjësve të vet, në funksion të dërgimit të RAD-it në Agjencinë e Inteligjencës Financiare;

c) nëse informacioni vlerësohet si i dyshimtë, personi përgjegjës dërgon RAD-in në Agjencinë e Inteligjencës Financiare;

d) organizon trajnime periodike për strukturat përkatëse në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve, sipas profilit të tyre të punës, në lidhje me detyrimet ligjore në fushën e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, si dhe tipologjitë përkatëse që lidhen me këto fusha;

e) përgatit raport me shkrim, të paktën një herë në vit, për detyrimet e mësipërme, duke përfshirë numrin e raporteve të dyshimta të identifikuara, tipologjitë e tyre apo të dhëna të tjera që çmohen me interes dhe ia dorëzon drejtorit të përgjithshëm të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

4. Njësia/struktura qendrore në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve ka akses në çdo informacion të nevojshëm që disponon Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve për të përmbushur funksionet e saj, duke ruajtur konfidencialitetin për natyrën e aktiviteteve të kryera.

5. Drejtori i përgjithshëm i Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve ngarkon kontrollin e brendshëm apo struktura të tjera të përshtatshme, për të kontrolluar përputhshmërinë e punonjësve në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve lidhur me detyrimet e këtij udhëzimi.

Neni 5

Shkëmbimi i informacionit

1. Informacioni i shkëmbyer ndërmjet Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe Agjencisë së Inteligjencës Financiare kryhet mbi bazat e konfidencialitetit reciprok.

2. Kur Agjencia e Inteligjencës Financiare ka bllokuar ose përgatitet të bllokojë një transaksion për 72 orë dhe kërkon informacion nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, ky informacion duhet t'i vihet në dispozicion brenda 48 orëve. Kjo kërkesë mund të bëhet me shkrim ose verbalisht. Çdo kërkesë verbalisht do të dokumentohet me shkrim brenda tri ditësh pune.

Neni 6

Kërkesa për mos deklarin dhe përjashtimi nga përgjegjësia ligjore për raportim

1. Punonjësve të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve u ndalohet të informojnë çdo person për dërgimin apo përgatitjen për dërgim të informacionit për Agjencinë e Inteligjencës Financiare, për RAD-in, si dhe për çdo informacion që kërkohet nga Agjencia e Inteligjencës Financiare apo për hetimet/verifikimet që janë duke u kryer.

2. Punonjësit e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, të cilët në mirëbesim raportojnë ose japin informacion, në përputhje me dispozitat e këtij udhëzimi pranë Agjencisë së Inteligjencës Financiare, janë të përjashtuar nga përgjegjësia penale, civile ose administrative për nxjerrjen e sekretit profesional ose bankar të përcaktuar nga legjislacioni i posaçëm në fuqi. Zgjidhja e kontratës së punës, masat disiplinore apo diskriminuese për punonjësën që përmbush detyrimin për raportim brenda Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve ose tek Agjencia e Inteligjencës Financiare konsiderohen masa pa shkaqe të arsyeshme.

Neni 7

Dispozita të fundit

1. Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe Agjencia e Inteligjencës Financiare ngarkohen për zbatimin e këtij udhëzimi dhe të anekseve si pjesë organike të tij:

- a) aneks I “Raporti i aktivitetit të dyshimtë” (RAD);
- b) aneksi II “Treguesit e aktivitetit të dyshimtë të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit”.

2. Pas hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi, udhëzimi nr. 16 datë 16.2.2009, “Për parandalimin e pastrimit të parave dhe për të luftuar financimin e terrorizmit në sistemin e tatim-taksave” shfuqizohet.

3. Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I FINANCAVE

Ervin Mete

ANEKS I

FORMULARI I RAPORTIMIT TË AKTIVITETIT TË DYSHIMTË NGA AUTORITETET TATIMORE

PJESA I

SUBJEKTET E PËRFSHIRA NË TRANSAKSION

Individ ☐ Person fizik ☐ Person juridik ☐ Përfaqësues ligjor ☐

Të dhëna për subjektin	
Emri	
Mbiemri	
Lloji i dokumentit	
Numri i dokumentit të identifikimit	
Datëlindja (individ)	
Adresa	
Emri i shoqërisë	

NUIS-i	
Lloji i aktivitetit kryesor	
Selia	

PJESA II
INFORMACION MBI AKTIVITETIN E DYSHIMTË

Data e kryerjes së aktivitetit të dyshimtë: _____/_____/_____
Shuma e përfshirë në aktivitetin e dyshimtë: _____
Monedha: _____

Përshkrimi i rastit të aktivitetit të dyshimtë:

PJESA III
INFORMACION MBI AUTORITETIN TATIMOR QË PLOTËSON FORMULARIN

Emri: _____
Mbiemri: _____
Pozicioni i punës: _____
Adresa: _____
Nr. i telefonit: _____

ANEKS II
TREGUESIT E AKTIVITETIT TË DYSHIMTË TË PASTRIMIT TË PARAVE DHE
FINANCIMIT TË TERRORIZMIT

Lista e mëposhtme jep shembuj të treguesve të përgjithshëm të llojit të aktivitetit të tatimpaguesit:

- Tatimpaguesi drejton një organizatë bamirësie, humanitare, edukative apo tjetër, që duket e dyshimtë. Kjo në përputhje edhe me vigjilencën e zgjeruar ndaj kësaj kategorie subjektsh;
- Tatimpaguesi drejton biznesin e tij/saj (p.sh. zyrë këmbimi valutor) pa pasur një numër identifikimi të tatimpaguesit (NIPT).;
- Tatimpaguesi heziton ose kundërshton që të japë informacion, lidhur me aktivitetin e biznesit të tij ose jep dokumente të pazakonshme, ose të dyshimta për të identifikuar biznesin e tij/saj;
- Qëllimi i transaksionit të tatimpaguesit është i pakuptimtë në pikëpamje të biznesit ose nuk përputhet me biznesin/strategjinë e deklaruar të tij;
- Pasuria neto e tatimpaguesit nuk përputhet me fondet. Informacioni i dhënë nga tatimpaguesi, lidhur me burimin e fondeve, është i rremë, çorientues ose krejtësisht i gabuar;

- Kur i kërkohet, tatimpaguesi refuzon të identifikojë ose nuk arrin të tregojë burimet e ligjshme të fondeve dhe pasurive të tjera të tij/saj;

- Tatimpaguesi (ose personi i njohur publikisht si bashkëpunëtor i tij) ka një histori të diskutueshme ose ka qenë objekt i lajmeve mediatike për vepra të mundshme penale, civile apo rregullatorë;

- Përdorimi i “personave juridikë” të shumtë, me qëllimin e vetëm marrjen dhe disbursimin e fondeve;

- Zhvillimi i aktivitetit pa ndonjë qëllim të qartë biznesi në vende ose territore të identifikuar nga autoriteti përgjegjës si me rrezik të lartë;

- Tatimpaguesi është nga ose ka degë apo filiale në një vend, ose territor të identifikuar si vend me rrezik të lartë nga FATF-ja;

- Tatimpaguesi shfaqet si agjent i një personi të padeklaruar dhe refuzon ose shmanget pa pasur arsye të ligjshme biznesi, që të japë informacion lidhur me personin ose njësinë që përfaqëson;

- Tatimpaguesi ka vështirësi për të përshkruar natyrën e biznesit të tij ose i mungojnë njohuritë e përgjithshme të industrisë së tij;

- Tatimpaguesi hap dhe mban disa regjistra kontabiliteti;

- Tatimpaguesi paraqet fatura të rreme në drejtorinë përkatëse të tatimeve;

- Tatimpaguesi, përmes personave të emëruar, përdor transaksione fasade (transaksione të cilat nuk kanë përmbajtje ekonomike);

- Tatimpaguesi kryen transaksione të shpeshta në *cash*, pavarësisht nga penaltetet;

- Llogaria e tatimpaguesit tregon transaksione të shumta në valutë ose instrumente monetare, të cilat kur mbledhen arrijnë shuma të konsiderueshme;

- Blerja dhe shitja e letrave me vlerë pa qëllim të dallueshëm, në rrethana që duken të pazakonshme dhe të palidhura me diversifikimin e investimit ose të rrezikut;

- Transaksionet që nuk i përmbahen praktikës normale në treg (p.sh. madhësisë së tregut, shpeshtësisë, çmimeve, mbylljes së parakohshme të prodhimeve me humbje), veçanërisht kur përfshihen para në dorë ose çeqe të rimbursueshme për palë të treta;

- Pagesa hyrëse të bëra nga çeqe të palëve të treta ose të firmosura nga disa palë;

- Tatimpaguesi i përfshirë në transaksione që nuk kanë kuptim biznesi ose strategji të dukshme investimi, ose janë në mospërputhje me strategjinë e deklaruar të biznesit të tatimpaguesit;

- Aktivitetet ose transaksionet e tatimpaguesit janë tepër komplekse;

- Tatimpaguesi përzien “pasuritë e biznesit” me ato personale;

- Llogaria e tatimpaguesit ka transferta telegrafike që nuk kanë qëllim të dukshëm biznesi prej ose për të një vend i identifikuar si rrezik për pastrim parash, parajsë të sekretit bankar, vende dhe banka *offshore* apo vend i lidhur me aktivitet terrorist (d.m.th. vende nën sanksione, vende jobashkëpunuese, kombe simpatizante);

- Tatimpaguesi bën një depozitim fondesh, me qëllim blerjen e një investimi afatgjatë të ndjekur, menjëherë pas kësaj, nga kërkesa për likuidim të pozicionit dhe transferim të të ardhurave jashtë llogarisë;

- Tatimpaguesi kërkon që transaksioni të përpunohet në mënyrë të tillë që t'i shmanget kërkesave normale për dokumentim nga ana e firmës;

- Tatimpaguesi, pa arsye bindëse ose me shenja të pazakonshme, është përfshirë në transaksione që përfshijnë lloje të caktuara letrash me vlerë, si tituj ndaj mbartësit që, megjithëse janë të ligjshme, janë përdorur në skemat mashtruese dhe aktivitet pastrimi parash (transaksione të tilla mund të kërkojnë procedura verifikimi për të vërtetuar ligjshmërinë e aktivitetit të tatimpaguesit);

- Llogaria e tatimpaguesit tregon një nivel pashpjegueshmërisht të lartë të aktivitetit të llogarisë me nivele shume të transaksioneve të letrave me vlerë;

- Llogaria e tatimpaguesit ka hyrje fondesh ose pasurish të tjera që i kalojnë kufijtë e njohur të të ardhurave ose burimeve të tatimpaguesit;

- Transaksione të kryera në favor të palëve të panjohura;

- Transferta të qarkulluara përmes bankave të shumta vendase ose të huaja;

- Mbajtja dhe përdorimi i shumë llogarive bankare të panevojshme;
- Rivlerësimi i aseteve të shoqërisë në vlera jashtë atyre të tregut;
- Deklarimi i fitimeve tepër të larta, të cilat nuk janë të zakonshme për llojin dhe fushën në të cilën zhvillohet ky aktivitet tregtar;
- Financimi i shoqërive në vlera të larta i ortakëve, të cilat nuk janë të justifikuara qartësisht nga burime të ligjshme apo të rrjedhin nga fitimet e aktivitetit tregtar.